

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 3. Quando debeat dari facultas absolvendi à reservatis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

341. In dubio porrò de superioris vel subditi obligatione ob defectum unius vel alterius requisiti, ait expressè & universaliter Lug. l. c. n. 236. semper esse in benigniore partem inclinandum, & petitam facultatem concedendam. Neque rectè excipit Gobat tr. 7. n. 732. dubium de gravi damno publico seu communitatis; quia etsi superior teneatur prospicere potiùs bono communitatis, quàm bono personæ particularis. Dicast. l. c. n. 326. & major ratio illius haberi debeat quàm hujus. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 7. hæc tamen illi ll. cc. loquuntur non de casu dubio. Et si loquerentur etiam de casu dubio, verum id esset tantùm in foro fori & externo, non item in foro poli & Sacramentali. Istud enim est à Christo unte in bonum & commodum pœnitentis institutum, ergo debet in eo, cum dubium occurrit, in pœnitentis potiùs, quàm in ullius alterius, etiam communitatis, favorem pronuntiari; uti constat fieri in materia Restitutionis, in contractibus, & aliis similibus causis, etiamsi bonum communitatis attingant.

§. III.

Quando debeat dari facultas absolvendi à reservatis.

342. Omnibus denique consideratis, quia ea omnia, quæ ad obligationem superioris de negatione facultatis requisita esse dixi, rarè præsumenda sunt, ut ait Palao l. c. n. 5. Coninch n. 109. & rarissimè constare superiori possit, an & quando omnia adsint, cum casus reservatus non possit ei in specie cum omnibus cir-

cumstantiis proponi ob periculum frangendi sigilli; idèd rarissimè & quasi tantùm per accidens, etiam in casibus secundæ Concl. fiet, ut superior prædicto modo teneatur negare facultatem. Quamobrem DD. formant Regulam in contrarium, & concludunt, Regulariter superiorem obligatum esse, petenti per se vel per Confessarium facultatem concedere. Palao cit. n. 5. moraliter & per se loquendo debere esse facilem in concedendo. Reginald. l. c. n. 49. Bonac. l. c. n. 19. communiter concedendam esse facultatem. Lug. l. c. n. 236. De quo unum cum illis

343. Dico III. Regulariter, communiter & per se loquendo tenetur superior semper facultatem absolvendi à reservatis concedere, quando subditus eam per se, vel, ut rectè Coninch cit. Disp. 8. n. 111. & Dicast. cit. Disp. 11. n. 331. ordinariè fit, per Confessarium petit. In specie autem

I. Quoties nullam habet justam causam negandi. Reginald. l. c. n. 49. Coninch l. c. n. 111. & alii cum Suarez tom. 4. Disp. 30. sect. 4. n. 9. ubi: ad concedendum, inquit, sufficit, quòd nulla specialis ratio negandi occurrit: ad negandam autem oportet adesse specialem rationem negandi. Hoc ipso enim, quòd subditus petit facultatem, ostendit, sibi valdè grave esse, superiori confiteri, eique manifestari; ergo superior tenetur eum gravi hoc onere liberare, si commodè potest: sicuti potest, cum nullam habet rationem in contrarium. Sic etiam in nostris Ord. Gen. cap. 6. n. 1. dicitur, posse superiorem graviter offendere, si impruden-

ter, & sine justa graviq[ue] causa facultatem petitam neget. Addo, quòd plus periculi soleat esse in negatione, quàm in concessione facultatis. Dicast. *l. c. n. 328.* & communiter gravius malum oritur ex negatione, quàm ex concessione. Coninch *l. c. n. III.* ergo superior tenetur, si potest, periculum ejusmodi & malum præcavere.

Justa autem causa negandi non est, si tantùm speretur ex negatione facultatis aliorum utilitas, sed cum detrimento & gravi incommodo pœnitentis; quia Sacramentum pœnitentiæ, & Reservatio in futura sunt in bonum pœnitentis, ergo non licet uti tali negatione (facultatis) tanquam medio ad procurandam aliorum utilitatem interveniente detrimento subditi, inquit Reginald. *n. 46.* & optimè advertit *n. 47.* aliud esse, aliorum utilitatem procurare, & aliud, vitare aliorum nocuum; atque ob istud, nonitem ob illud posse negari facultatem.

344. Quod si ergo superior probabiliter timeret, ex sua facilitate concedendi facultatem alios sumptuos scandalum, & faciliùs, graviùsque peccaturos, simulque alia omnia requisita, de quibus supra, concurrerent; tunc non tantùm posset, sed etiam teneretur negare facultatem. Dicast. *l. c. n. 326.* Palao *n. 5.* Sed talia, inquit Coninch *cit. n. 109.* non sunt facilè præsumenda; cum concessiones fiant omninò secretæ, & rarè soleant ex iis talia contingere. Putat quidem Coninch *l. c. n. III.* hoc posse tunc præsumi, cum valdè frequenter ejusmodi licentia exigitur, & interim religiosa disciplina laxatur, eiq[ue] consentit Laym. *l. 5.*

tr. 6. cap. 12. n. 7. & Dicast. *l. c. n. 333.* At verò rectiùs Palao *cit. n. 5.* fateretur, præsumptionem hanc esse levem, cum aliunde quàm ex concessione licentiæ possit disciplina relaxari, & ad eam adstringendam habeantur alia media, quæ priùs sunt tentanda. Ex quibus patet, justam & gravem causam negandi facultatem non esse, nisi quando superior tenetur negare juxta dicta primæ & secundæ Conclusionis, adeoque etiam non facilè dari posse casum medium, in quo, ut vult Lugo *l. c. n. 241.* possit superior pro suo arbitrio negare & concedere facultatem, atque adeo ad neutrum teneatur.

345. II. Quoties pœnitens rationabiliter timeret, si superiori confiteatur, aut manifestetur, inde sibi grave damnum oriturum, confessioni ipsi extrinsecum, v. g. grave odium, fractionem sigilli, abusum notiæ Sacramentalis ad publicam gubernationem, vel ad alia in sum aliquod incommodum &c. vel sibi alium, à superiore designatum speciatim Confessarium non futurum auxilio ob inimicitiam, aversionem, improbitatem, imperitiam &c. Reginald. *l. c. n. 43.* Coninch. *l. c. n. 108.* Lug. *l. c. n. 235.* qui duo ajunt, in hoc convenire omnes, quia superior nullum habet jus in tali casu obligandi subditum ad se sistendum, aut manifestandum.

346. III. Quoties ex negatione petitiæ facultatis prudenter timeri potest aliud grave aliquod damnum spirituale subditi, quod quidem non aliunde, sed tantùm ex aliqua ejus passione vel alia fragilitate oritur. Dicast. *l. c. n. 325.* Reginald. *l. c. n. 45.* vel ex inordinata verecundia, vel alia

alia apprehensione. Coninch. *l. c. n. 109.* & alii communiter cum S. Thoma apud ipsos; ut: si possit prudenter timeri, subditum non integrè confessurum superiori; vel absque confessione communicaturum aut celebraturum; vel confessionem, communionem, aut celebrationem diu omitturum: imò etsi vel solum timeri possit, subditum cum multo minore fructu confessurum superiori, quam alteri. Dicast. *l. c. Coninch l. c. n. 110.* quibus consentit. Reginald. *l. c. n. 45.* cum hac tamen limitatione: nisi ad aliorum exemplum & bonum commune sit necessarium negare. Quæ tamen limitatio est illi ipsi, & ejus doctrinæ *n. 46.* tradita ac *sup. n. 312.* relata contraria. Ratio horum patet ex ipsa natura & sine Reservationis. *sup. n. 301.* explicatis. Sicut enim confessio, ita & reservatio inducta est in utilitatem pœnitentis; ergo non debet ita observari, ut cedat in ejus detrimentum & destructionem. Coninch. *cit. n. 110.* & cum concessa sit in bonum subditorum, non debet in eorum dispendium detorqueri. Palao *l. c. n. 4.* Neque refert, ut Reginald. *cit. n. 45.* loquitur, quòd subditus ipse sit sibi causa alicujus talis mali ex iis, quæ hic enumeravimus; quia etiam hoc spiritualis Pastor impedire tenetur, si commode potest.

Rectè tamen limitat hæc Coninch *l. c. n. 109.* nisi constet (seu moraliter certum sit,) peccatum reservatum subditi vergere in scandalum aut detrimentum aliorum, quod superior speret se posse acceptâ confessione vel manifestatione subditi impedire, & nullo alio modo. Quod ipsum videtur voluisse Dicast. *l. c. n. 326.*

cum eadem limitando, non dixit: nisi superior probabiliter timeat, sed nisi prudenter timeat, &c. Certè si superior probabiliter tantum timeat damnum aliorum; sed ad id vitandum non sit necessaria negatio petitæ facultatis, non potest superior licitè eam negare, sed tenetur dare, ut *sup. n. 335. 339. & 341.* probatum est, & confirmatur *ex seq.*

347. IV. Si subditus nihil aliud habeat, quod timeat, sed præcisè tantum horreat, subire ruborem & confusionem apud superiorem, ipsi confessioni intrinsicam; valdè magnam tamen habeat difficultatem in hoc errore superando, ac propterea per confessarium petat facultatem, tenetur superior eam dare; nisi constet de alio pœnitentis vel aliorum graviore damno, & ad id vitandum sit necessarium negare facultatem. Lug. *cit. n. 236.* quia subire confusionem, à qua quis magnopere abhorret; item eadem peccata bis confiteri, vel duobus manifestare, sunt gravia onera; ergo superior, si commodè potest, tenetur ab iis subditum, ita rogantem, liberare.

348. V. Si superior ex facta sibi relatione de casu reservato ejusque circumstantiis, quantum salvo sigilli fieri potest, judicet, se habere sufficientem causam, negandi facultatem; sed tamen simul ex Confessario, vel aliunde cognoscat, reum obfirmato animo nolle ipsi confiteri aut manifestari, nec posse ad id ulla ratione adduci; tunc etiam huic negare non potest, sed tenetur concedere petitam facultatem. Reginald. *l. c. n. 49.* quia Reservatio habet rationem medicinæ, ut *sup. n. 103.* dictum; atqui absurdum est, inquit

quit Reginald. Medicinam, ad sanationem institutam, tunc alicui applicare, cum non prodesse, sed obesse cognoscitur.

349. In nostris *Ord. Gen. cap. 6. n. 4.* statuitur, quod prius tendenda sint aliqua media, de quibus superior & confessorius inter se conferant; ac tandem, si nullum aliud reperiatur, superior facultatem negare non debeat. Quæ tamen intelligenda sunt tantum de casibus *Concl. secunda*; quia in his, cum subditus teneatur tantum ex præcepto Superioris & vi obedientiæ illi confiteri, aut manifestari, potest tandem superior hanc obligationem remittere, faceréque, ut subditus, si unacum aliis peccatis etiam de hac contumacia se apud alium accuset, capax sit absolutionis, ab eoque valide & licite absolvatur, vide *supra n. 340.* In casibus autem *Concl. prima* hæc locum habere non possunt, quia superior obligationem subditi, utpote à se indispensablem non potest remittere; & quamdiu subditus potest, sed contumaciter non vult satisfacere, tamdiu est in statu peccati mortalis, & incapax absolutionis, ut *ibidem* dixi.

350. VI. Si superior audito casu reservato judicet, ad vitandum poenitentis vel aliorum damnum esse necessarium, ut negetur petita facultas, seque teneri negare; econtra autem Confessorius judicet, id non esse necessarium, nec superiorem teneri negare, sed posse & debere concedere; tunc omnino expedit, ut superior hac in re stet *Judicio Confessorii*, inquit *Coninch l. c. n. III.* ubi etiam dat optimam hanc rationem, quia

cum Confessorius semper personam, titi & casum ipsum cum omnibus suis circumstantiis perspectum particulatim habeat, facilius & melius scire potest, quid expediat, quam ipse superior, qui hæc ignorat; cum ei propter periculum frangendi sigilli casus vel omnino, vel ex maxima parte, non possit indicari. Idem sentit *Laym. Dicast. & alii communiter.* Si autem expedit, ut superior stet hinc *Judicio Confessorii*, tunc ille isto ita judicante jam potest dare facultatem; ergo etiam tenetur; cum hoc ipso non habeat justam eamque gravem causam negandi: nisi constet, Confessorium ex errore vel pravitate aliqua male judicare. Confirmatur ex *Fagund. paulo post citan. & Pellizar. rom. 8. cap. 2. n. 59.* ubi *negare injuste, & negare pio a docto Confessorio licentiam,* habent pro eodem.

351. Atque hoc ipsum quoad Regulares statuit *Clemens VIII.* in suo de Reservatione Casuum Decreto *sup. n. 74.* præcipiens, *ut in quavis domo Regulari Superiores deputent duos vel plures Confessarios, qui à non reservatis absolvant; & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessorius judicaverit.* Putat quidem *Palao l. c. n. 7.* vi hujus Decreti Superiores non teneri, duos constituere Confessarios, nisi in domo, in qua unus non sufficit omnibus; nec teneri stare *Judicio solius Confessorii*, sed tantum debere ad illud præcipue attendere. Sed non bene; quia in utroque hoc puncto *Clemens VIII.* postea dispensavit (quamvis tantum vivæ vocis oraculo) cum Socie-

tate

P. Sto

Tribuna
Poenite tue
E
S

rate JESU: quod utique fuisset frustra-
neum, si Pontifex nihil aliud in suo De-
creto, quam quod Palao vult, statuisset.
Addo, quod ipsa quoque Pontificis Di-
spensatio, ut habetur in nostris *Ord. Gen.
cap. 5. n. 3.* plus non concesserit, quam ut
Judicium à reservatis absolvendi Confes-
sariis non absolutè relinquatur; sed liceat
superiori facultatem denegare in iis casu-
bus, in quibus constat juxta ea, quæ Do-
ctores dicunt, esse denegandam; ergo in
omnibus aliis, in quibus juxta DD. non est
deneganda facultas, debet adhuc super-
ior stare Judicio Confessarii deputati, seu
ordinarii.

352. Quoad seculares autem debet su-
perior stare judicio Confessarii, si iste sit
vir pius & doctus, *Fagund. Prac. 3. lib. 3.
cap. 9. n. 17. v. secunda.* ubi ex *Sylv. v. Con-
fessor. 1. n. 13.* ait, pro pio & docto Confes-
sario habendum esse omnem illum, qui
approbatus & expositus est ad audiendas
confessiones; intellige tamen, quoad locum,
& personas, pro quo, & quibus est
approbatus & expositus.

VII. Quando unum aut plura defunt
ex requisitis *suprà positis à n. 337.*

VIII. Quando est dubium, an omnia
ad sint requisita *n. 341.* Atque hæc de
prima parte Quæstionis. Nunc ad alteram.

QUÆSTIO II

*Quomodo superior obligatus
sit concedere facultatem, quando
eam dare tenetur.*

353. **D**UO hinc dicenda sunt. I. itaq; supe-
rior ita obligatus est ad concedē-

dani petitam facultatem absolvendi à re-
servatis, ut, si neget, quando dare tenetur,
peccet mortaliter. *Tamb cit. cap. 8. §. 2.
n. 2. & Fag. Præcept. 3. lib. 3. cap. 9. n. 17. v.
similiter.* ait, superiorem peccare morta-
liter, si se non præbeat facilem in conce-
denda petita licentia, idque expressè
docere Henriquez, Sylvestrum, Panor-
mit. & Rodriq. juxta communem alio-
rum, qui passim dicunt, superiorem hæc
in re posse graviter offendere, graviter
peccare.

Peccat autem graviter & mortaliter 1.
contra Charitatem. *Suar. Reginald. Co-
ninch, Lugo alii.* quia proximum gravi
onere & incommodo afficit sine suffi-
cienti causa. 2. contra Justitiam, quia
subdito auxilium, quod potest, & ratio-
ne sui officii debet præstare, non præstat,
ut probat *Lugo l. c. n. 237.* cum aliis con-
tra *Suarez.* 3. contra Religionem, quia
facit Sacramentum Pœnitentiæ difficile,
& odiosum, exponitque periculo tractan-
di illud irreverenter & sacrilegè. *Regi-
nald. l. c. n. 46. §. 51.* Unde *S. Thom. in
4. Dist. 17. q. 3. art. 3. Quæstiunc. 4. ad 6.* ta-
les superiores multis, inquit, laqueum
damnationis injiciunt, & per consequens
sibi ipsis; & *Suar.* apud *Fagund. l. c.* dicit,
id esse crudele, tyrannicum & periculo-
sum; testaturque *Fagund. ibid. v. secunda.*
tales superiores ab aliis vocari crudeles &
tyrannos.

354. II. Et si superior regulariter te-
neatur petitam facultatem concedere, &
quidem sub peccato mortali, ut dictum;
tamen non semper tenetur concedere illi
Confessario aut Sacerdoti, per quem ea
pro alio petitur. *Reginald. n. 50. Co-
ninch*